

DRAUDIMO BROKERIŲ RŪMAI

Juridinio asmens kodas 300061764. Buveinės adresas Vytenio g. 6, Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Adresas korespondencijai Vytenio g. 6, Vilnius. Tel. +37067919225. El. paštas
administracija@dbr.lt

LIETUVOS DRAUDIMO BROKERIŲ ĮMONIŲ ASOCIACIJA

Juridinio asmens kodas 124239045. Buveinės adresas Vytenio g. 6, Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Adresas korespondencijai Vytenio g. 6, Vilnius. El. paštas prezidentas@ldbia.lt,
sekretorius@ldbia.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lukiškių g. 2,
01512 Vilnius

2022 m. spalio 24 d.

DĖL DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Draudimo brokerių rūmai (**DBR**) yra asociacija, vienijanti visus draudimo brokerius ir įgyvendinanti draudimo brokerių savivaldos principus. Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacija (**LDBIA**) yra įsteigta siekiant sujungti pastangas plėtoti draudimo brokerių įmonių verslą Lietuvoje ir šiuo metu vienija dvidešimt keturias draudimo brokerių įmones. Draudimo brokerių bendruomenė, atstovaujama DBR ir LDBIA (toliau – **Asociacijos**), susipažino su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – **Įstatymas**) NR. IX-1737 2, 22, 52, 79, 90, 90¹, 93, 116, 158, 161 ir 174 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – **Įstatymo projektas**).

Asociacijų žiniomis, Įstatymo pakeitimai siūlomi atsižvelgiant į Europos Komisijos Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinio direktorato užklauką dėl 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (**Direktyva**) perkėlimo ir įgyvendinimo nacionalinėje teisėje.

Asociacijos, susipažinusios su Įstatymo projektu bei lydinčiais dokumentais, teikia savo pastabas.

Dėl Įstatymo 90¹ str. pakeitimo

1. Pakeitimo esmė

Lietuvos Respublikos finansų ministerija projektu siūlo papildyti ir pakoreguoti Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalį taip (toliau – **Projektas**):

„2. **Draudžiama atsilyginti draudimo produktų platintojams arba jiems atsilyginti savo darbuotojams ir vertinti jų darbą tokiu būdu, kuris prieštarautų jų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesus. Draudimo produktų platintojui draudžiama nustatyti tokią savo darbuotojų, į kurių pareigas įeina draudimo produktų platinimo veikla, atlyginimo,**

pardavimo tikslų, darbo rezultatų siekimo ar kitą tvarką, pagal kurią **jis pats ar jo** darbuotojai galėtų būti skatinami draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui rekomenduoti konkretų draudimo produktą ar paslaugą, nors draudimo produktų platintojas galėtų pasiūlyti kitą, labiau draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens poreikius atitinkantį, draudimo produktą ar paslaugą.“

Aiškinamajame rašte¹ nurodyta, kad šio straipsnio pakeitimu siekiama ištaisyti teisės spragą, nes dabartiniu reguliavimu toks atlyginimo draudimas numatytas tik draudimo produktų platintojų darbuotojams, bet ne patiems draudimo produktų platintojams.

2. Asociacijų siūlymas

Asociacijos supranta, kad Projektu siūlomų pakeitimų tikslas yra visa apimtimi perkelti į Lietuvos Respublikos teisę Direktyvos 17 straipsnio 3 dalies nuostatas, užkertant galimybę nustatyti tokį atlyginimo mokėjimo principą draudimo produktų platintojams (t. y. tiek patiems platintojams, tiek platintojų darbuotojams), kuris galėtų draudimo produktų platintojus (tiek juridinius asmenis, tiek fizinius asmenis, tiek platintojų darbuotojus) skatinti veikti priešingai draudimo produktų platintojo klientų interesams.

Vis tik, atsižvelgdama į Direktyvos tikslus ir toliau nurodomus motyvus, draudimo brokerių bendruomenė siūlo Projekto tekstą dėl Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalies formuluotės pakoreguoti taip:

„Draudimo produktų platintojų gaunamas atlygis arba draudimo produktų platintojų darbuotojams mokamas atlygis bei jų darbo vertinimas turi neprieštarauti draudimo produktų platintojų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus. Draudžiama atsilyginti draudimo produktų platintojams arba jiems atsilyginti savo darbuotojams ir vertinti jų darbą tokiu būdu, kuris prieštarautų jų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesus. Draudimo produktų platintojui draudžiama nustatyti tokią savo darbuotojų, į kurių pareigas įeina draudimo produktų platinimo veikla, atlyginimo, pardavimo tikslų, darbo rezultatų siekimo ar kitą tvarką, pagal kurią jis pats ar jo darbuotojai galėtų būti skatinami draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui rekomenduoti konkretų draudimo produktą ar paslaugą, nors draudimo produktų platintojas galėtų pasiūlyti kitą, labiau draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens poreikius atitinkantį, draudimo produktą ar paslaugą.“

3. Asociacijų argumentai ir motyvai

Toliau draudimo brokerių bendruomenė pateikia argumentus, pagrindžiančius, kodėl aukščiau siūloma formuluotė yra tikslesnė ir geriau atspindinti Direktyvoje išdėstytą tekstą bei jos tikslus.

¹ Aiškinamasis raštas dėl Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo Nr. ix-1737 2, 22, 52, 79, 90, 901, 93, 116, 158, 161 ir 174 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/611189e048a011edb7269d52b4d4fd38?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=8181d2f9-4f84-4351-bb1b-7a4822cc97ca>).

Vadovaujantis Direktyvos 17 straipsnio 3 dalimi, valstybės narės užtikrina, kad draudimo produktų platintojų atlygis arba jų mokamas atlygis savo darbuotojams bei darbuotojų darbo vertinimas nebūtų atliekamas tokiu būdu, kuris prieštarautų draudimo produktų platintojų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus. Visų pirma, draudimo produktų platintojas netaiko jokios atlyginimo, pardavimo tikslų ar kitos tvarkos, pagal kurią jis pats ar jo darbuotojai galėtų būti skatinami klientui rekomenduoti konkretų draudimo produktą, kai draudimo produktų platintojas galėtų pasiūlyti kitą, labiau kliento poreikius atitinkantį draudimo produktą (angl. *Member States shall ensure that insurance distributors are not remunerated or do not remunerate or assess the performance of their employees in a way that conflicts with their duty to act in accordance with the best interests of their customers. In particular, an insurance distributor shall not make any arrangement by way of remuneration, sales targets or otherwise that could provide an incentive to itself or its employees to recommend a particular insurance product to a customer when the insurance distributor could offer a different insurance product which would better meet the customer's needs.*).

Dabartinė Įstatymo redakcija numato draudimą draudimo produktų platintojui nustatyti Direktyvai ir Įstatymui prieštaraujančią savo darbuotojų skatinimo tvarką, tačiau nesureguliuoja paties draudimo produktų platintojo (o ne platintojo darbuotojų) atlygio tvarkos.

Vis dėlto, pažymėtina, kad tiek Direktyva, tiek ir Įstatymas, be kita ko, nustato reikalavimą draudimo produktų platintojams veikti kliento interesais (Direktyvos 17 straipsnio 1 dalis), draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio asmens interesais (Įstatymo 90¹ straipsnio 1 dalis) ir Įstatymas numato draudimo brokerių įmonės pareigą visuomet veikti draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens interesais (Įstatymo 161 straipsnio 9 dalis). Šie veiklos principai yra pamatiniai nustatant, kad prioritetas turi būti teikiamas draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio asmens interesams ir poreikiams, ir šie veiklos principai garantuoja, kad draudimo produktų platintojai ir jų darbuotojai, vykdydami savo veiklą, privalo veikti tokiu būdu, kuris užtikrintų draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio asmens interesus.

3.1. Dėl sąvokos „atsilyginimas“ vartojimo Projekte

Neneigiant Projekto tikslo visa apimtimi perkelti Direktyvą į Lietuvos teisę, vis tik vertintina, kad **Projekto formuluotė nėra tiksli bei sudaro klaidingą įspūdį, jog draudimo produktų platintojo atlygis yra vienašališkai nustatomas neįvardintos trečiosios šalies ar šalių.** Tuo tarpu akivaizdu, kad draudimo produktų platintojas veikia civiliniuose santykiuose su kitais draudimo rinkos subjektais (draudikais, klientais) ir **atlygis draudimo produktų platintojui yra nustatomas susitarimais tarp civilinių teisinių santykių subjektų.** Todėl Projekto formuluotė, kuri gali sudaryti klaidingą įspūdį, kad draudimo produktų platintojo atlygis yra nustatomas vienašališkai trečiųjų šalių, koreguotina.

Dar daugiau, Projekte siūloma **formuluotė „atsilyginti“, kuri turi tam tikrą neigiamą lingvistinį atspalvį,** lyg būtų „atsilyginama“ už neteisėtus veiksmus ar skolą. Vietoj to, Asociacijų įsitikinimu, turėtų būti vartojama formuluotė „atlygis“ (nuo anglų k. *remuneration*, kuris vartojamas ir Direktyvoje), kuri tiksliai atspindi tą faktą, jog draudimo produktų platintojas gauta atlygį už suteiktas teisėtas paslaugas.

Pagal dabar numatytą reguliavimą (Įstatymo 93 straipsnio 2 dalies 5 punktas) bei vyraujančią rinkos praktiką, joks subjektas negali vienašališkai nuspręsti dėl atlygio, mokamo draudimo produkto platintojui, o atlygis yra sulygstamas tarpusavio susitarimu tarp šalių.

Draudimo produkto platintojas visais atvejais pats betarpiškai dalyvauja procese tariantis dėl jam mokėtino atlygio ir atlygio mokėjimo principų.

Projekte siūloma vartoti formuluotę „Draudžiama atsilyginti draudimo produktų platintojams“. Draudimo brokerių bendruomenės nuomone, tokie žodžiai gali sudaryti klaidinantį įspūdį, jog koks nors subjektas gali vienašališkai nuspręsti už draudimo produkto platintoją, kaip ir kokių būdu „atsilyginti“ draudimo produktų platintojui už jo teikiamą paslaugą, ir koks „atsilyginimo“ būdas būtų tinkamas. Tokia konstrukcija gali klaidinti Įstatymą skaitantį asmenį ir leisti interpretuoti Įstatymo nuostatą neteisinga linkme bei tokiu būdu keisti rinkoje nusistovėjusią praktiką.

Kadangi draudimo produkto platintojas pats priima sprendimą (sutinka arba ne) dėl jam mokamo atlygio bei atlygio principų, siūlytina sakinio konstrukciją konstruoti aiškiai nurodant, kad draudimo produkto platintojo gaunamas atlygis turi neprieštarauti jo pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į jo klientų interesus. Draudimo brokerių bendruomenės vertinimu, tokia konstrukcija būtų aiškesnė, konkretesnė bei geriau atspindėtų rinkos praktiką, nes pareiga vengti interesų konflikto situacijos ir tokią situaciją valdyti kyla būtent draudimo produkto platintojui, o ne kokiam nors kitam asmeniui. Toks aiškinimas atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (CK) 1.2 straipsnyje įtvirtintus subjektų lygiateisiškumo, sutarties laisvės, nesikišimo į privačius santykius principus. Be to, tai atitinka ir bendrą principą, jog draudiko ir draudimo produktų platintojo tarpusavio santykius reglamentuoja rašytinė tarpusavio sutartis.

Paminėtina, jog Direktyvos 17 straipsnis yra skirtas užtikrinti, kad vykdydami draudimo produktų platinimo veiklą draudimo produktų platintojai visada veiktų sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, kuo labiau atsižvelgdami į savo klientų interesus (Direktyvos 17 straipsnio 1 dalis).

Atitinkamai, Direktyva suponuoja draudimo produktų platintojų pareigą įgyvendinti minėtus reikalavimus vidaus organizacinėmis priemonėmis:

(46) valstybės narės turėtų reikalauti, kad draudimo produktų platintojų **atlygio politika** jų darbuotojų ar atstovų atžvilgiu nepakenktų jų galimybei veikti kuo labiau atsižvelgiant į klientų interesus arba nesutrukdytų pateikti tinkamą rekomendaciją ar informaciją tokia forma, kuri būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti. (...)

(57) siekiant užtikrinti, kad bet koks mokestis, komisiniai ar nepiniginė nauda, susijusi su draudimo principu pagrįstų investicinių produktų platinimu, gauta arba sumokėta bet kurios kitos šalies, išskyrus klientą arba asmenį, veikiantį kliento vardu, nedarytų neigiamo poveikio klientui teikiamos atitinkamos paslaugos kokybei, draudimo produktų platintojas turėtų įdiegti tinkamas ir proporcingas priemones, siekdamas išvengti tokio neigiamo poveikio. **Tuo tikslu draudimo produktų platintojas turėtų parengti, priimti ir nuolat peržiūrėti politiką ir procedūras, susijusias su interesų konfliktais**, siekiant išvengti bet kokio neigiamo poveikio atitinkamos paslaugos kokybei, ir užtikrinti, kad klientai būtų tinkamai informuojami apie mokesčius, komisinius ar naudą.

Taigi, Direktyva nesudaro jokių prielaidų teigti, kad draudimo produktų platintojams turėtų būti vienašališkai „atsilyginama“. Priešingai – akivaizdus vienas iš Direktyvos tikslų ir sistemiškai aiškinant visą 17 straipsnio 3 dalies tekstą yra sureguliuoti interesus per draudimo produktų platintojų atlygio politikos nusistatymą.

3.2. Dėl formuluotės „draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai“

Papildomai pažymėtina, jog Projekte siūloma vartoti konstrukciją „draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesus“, nors Direktyvos tekstas 17 straipsnio 3 dalyje vartoja sąvoką „customer“, t. y. „klientas“. Draudimo brokerių bendruomenės nuomone, reikėtų kiek įmanoma labiau atspindėti Direktyvoje vartojamas sąvokas,

nenukrypstant nuo pirminio Direktyvos teksto bei neišplečiant nuostatos daugiau nei numatyta originaliame Direktyvos tekste.

Nors Direktyvoje nėra pateikta kliento (angl. *customer*) sąvokos apibrėžimo, ši sąvoka yra vartojama įvairiose kitose Direktyvos sąvokose ir nuostatose. Atkreiptinas dėmesys, kad Direktyvos tekste niekur nėra vartojamos draudėjo, apdraustojų, naudos gavėjo, nukentėjusio trečiojo asmens sąvokos nei kaip atskiri terminai, nei kaip kliento sąvokos sinonimas.

Projekte vietoje kliento sąvokos naudojant draudėjo, apdraustojų, naudos gavėjo ir nukentėjusio trečiojo asmens sąvokas yra nepagrįstai išplečiamas Direktyvoje numatytas reguliavimas, nenuosekliai įgyvendinamos Direktyvos nuostatos, o tai gali neleisti konstruktyviai pasiekti Direktyvoje numatytų tikslų.

Taigi, siūlytina vietoje konstrukcijos „draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų“ vartoti sąvoką „klientas“. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojančio Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje taip pat vartojama konstrukcija „draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui“, kuri Direktyvos 17 straipsnio 3 dalies tekste taip pat nėra įtvirtinta. Dėl to taip pat siūlytina apsvastyti šios konstrukcijos keitimą į trumpesnę bei tikslesnę sąvoką „klientas“.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Asociacijų įsitikinimu, Projektu siūlomi Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalies pakeitimai, siekiant visa apimtimi įgyvendinti Direktyvos 17 straipsnio nuostatas, turėtų būti skirti bei orientuoti į nuoseklų Direktyva bei Įstatymu nustatytų tikslų įgyvendinimą, o pagrindinis dėmesys, keičiant Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalies nuostatas turėtų būti nukreiptas į draudimo produktų platintojo gaunamo atlygio nustatymo taisyklės, užtikrinant, kad jos neprieštarautų draudimo produktų platintojų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus. Todėl siūlome koreguoti Projekto formuluotę, numatant, kad draudimo produktų platintojų gaunamas atlygis arba draudimo produktų platintojų darbuotojams mokamas atlygis bei jų darbo vertinimas turi neprieštarauti draudimo produktų platintojų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus, bei atsisakyti formulės, referuojančios į „atsilyginimą“ draudimo produktų platintojui.

Dėl Įstatymo 22 str. ir 161 str. pakeitimų

1. Pakeitimo esmė

Lietuvos Respublikos finansų ministerija projektu siūlo Įstatymo 22 str. 6 dalį pakeisti žemiau nurodyta redakcija:

„6. Draudimo įmonė privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka nagrinėti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, ~~ir~~ nukentėjusių trečiųjų asmenų **ir kitų suinteresuotų šalių** skundus (prašymus). Draudimo įmonė privalo išnagrinėti rašytinius draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, ~~ir~~ nukentėjusių trečiųjų asmenų **ir kitų suinteresuotų šalių** skundus ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundų gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą atsakymą raštu popieriuje ar naudodama kitą patvariąją laikmeną, jeigu dėl to susitarė draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas, nukentėjęs trečiasis asmuo, **kita suinteresuota šalis** ir draudimo įmonė. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių draudimo įmonė negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, ji turi išsiųsti negalutinį atsakymą aiškiai nurodžiusi atsakymo į skundą vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas, ~~ir~~ nukentėjęs trečiasis asmuo **ir kita suinteresuota šalis** gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas negali viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Draudimo įmonė draudėjų, apdraustųjų,

naudos gavėjų, ~~ir~~ nukentėjusių trečiųjų asmenų **ir kitų suinteresuotų šalių** skundus nagrinėja neatlygintinai.“

Lietuvos Respublikos finansų ministerija projektu siūlo Įstatymo 161 str. 10 dalį pakeisti žemiau nurodyta redakcija:

„10. Draudimo brokerių įmonė privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka nagrinėti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, ~~ir~~ nukentėjusių trečiųjų asmenų **ir kitų suinteresuotų šalių** skundus (prašymus). Draudimo brokerių įmonė privalo išnagrinėti rašytinius draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, ~~ir~~ nukentėjusių trečiųjų asmenų **ir kitų suinteresuotų šalių** skundus ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundų gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą atsakymą raštu popieriuje ar naudodama kitą patvariąją laikmeną, jeigu dėl to susitarė draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas, nukentėjęs trečiasis asmuo, **kita suinteresuota šalis** ir draudimo brokerių įmonė. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių draudimo brokerių įmonė negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, ji turi išsiųsti negalutinį atsakymą aiškiai nurodžiusi atsakymo į skundą vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas, ~~ir~~ nukentėjęs trečiasis asmuo **ir kita suinteresuota šalis** gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas negali viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Draudimo brokerių įmonė skundus nagrinėja neatlygintinai.“

Aiškinamajame rašte² nurodyta, kad Įstatymo 22 str. 6 d. nustatytas reikalavimas draudimo įmonėms, o 161 str. 10 d. – draudimo brokerių įmonėms nagrinėti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų skundus, tačiau nėra nustatyto reikalavimo nagrinėti kitų suinteresuotų šalių skundus, todėl Įstatymo projekte ir buvo papildyta „kitomis suinteresuotomis šalimis“.

2. Asociacijų siūlymas

Asociacijos supranta, kad Projektu siūlomų pakeitimų tikslas yra visa apimtimi perkelti į Lietuvos Respublikos teisę Direktyvos 14 straipsnio nuostatas, papildant jas reikalavimu draudimo įmonėms ir draudimo brokerių įmonėms nagrinėti ir kitų suinteresuotų šalių (pavyzdžiui, vartotojų asociacijų) skundus.

Vis dėlto, atsižvelgdamos į galimus ir tikėtinus teisinius ir praktinio taikymo neaiškumus, Asociacijos siūlo papildomai detalizuoti numatomą pakeitimą, Įstatyme įtvirtinant suinteresuotojo asmens sąvoką.

3. Asociacijų argumentai ir motyvai

Tiek Direktyvoje, tiek aiškinamajame rašte, kalbant apie suinteresuotus asmenis, pabrėžiamos vartotojų asociacijos, tačiau nepateikiamas joks detalesnis paaiškinimas, ar suinteresuotų asmenų sąvoka turėtų būti aiškinama plačiai, ar turima omenyje tik vartotojų teisės ginančios institucijos. Įstatymo projekte nenumatant suinteresuotų asmenų sąvokos, dėl suinteresuotumo iš esmės spręstų patys skundą gavę subjektai, o tai iš esmės reikštų, kad subjektai turėtų prisiimti teisinę riziką dėl galimo netinkamo interpretavimo ir aiškinimo. Įstatymas nenumato

² Aiškinamasis raštas dėl Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 22, 52, 79, 90, 901, 93, 116, 158, 161 ir 174 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/611189e048a011edb7269d52b4d4fd38?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=8181d2f9-4f84-4351-bb1b-7a4822cc97ca>).

nei suinteresuoto asmens sąvokos, nei atsakingo organo, kuris galėtų spręsti klausimą, ar atitinkamas skundą pateikęs subjektas turi būti laikomas suinteresuotu asmeniu. Be kita ko, Įstatymas numato griežtus skundo nagrinėjimo ar atsisakymo nagrinėti terminus, bei tai, kad skundai nagrinėjami nemokamai. Platus į suinteresuotų asmenų sąvoką pretenduojančių subjektų ratas gali reikšti ir perteklinių skundų gavimą, atitinkamai ir padidėjusią su skundų nagrinėjimu susijusią administracinę naštą ir išlaidas, tenkančias skundą gaunantiems subjektams, ir potencialią atsakomybę skundą gavusiam asmeniui, netinkamai kvalifikavus asmenį kaip turintį/neturintį suinteresuotumą. Dėl šių priežasčių suinteresuoto asmens sąvokos dabartiniame Įstatymo projekte trūksta.

Toks neapibrėžtumas gali lemti, kad rinkoje ši sąvoka bus suprantama skirtingai, ir tai sąlygos nevienodos praktikos formavimą ir galimus tolimesnius ginčus dėl galimybės pateikti skundą.

Taip pat toks neapibrėžtumas kelia pavojų iš duomenų apsaugos pusės. Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) nuostatos iš esmės nustato griežtus reikalavimus dėl asmens duomenų tvarkymo, įskaitant ir atskleidimo, pasidalijimo asmens duomenimis, todėl nesant konkretaus reguliavimo, sunku būtų užtikrinti tiek Įstatymo, tiek BDAR suderinimą.

Apibendrinant pirmiau pateiktas pastabas:

- dėl Įstatymo projektu siūlomų Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalies pakeitimų, siekiant visa apimtimi įgyvendinti Direktyvos 17 straipsnio nuostatas, manome, kad pakeitimai turėtų būti skirti bei nukreipti į nuoseklų Direktyva bei Įstatymu nustatytų tikslų įgyvendinimą, o pagrindinis dėmesys, keičiant Įstatymo 90¹ straipsnio 2 dalies nuostatas, turėtų būti orientuotas į draudimo produktų platintojo gaunamo atlygio nusistatomas taisykles, užtikrinant, kad jos neprieštarautų draudimo produktų platintojų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus. Siūlome koreguoti Projekto formuluotę, numatant, kad draudimo produktų platintojų gaunamas atlygis arba draudimo produktų platintojų darbuotojams mokamas atlygis bei jų darbo vertinimas turi neprieštarauti draudimo produktų platintojų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus, bei atsisakyti formuluotės, referuojančios į „atsilyginimą“ draudimo produktų platintojui;
- siūlome kiek įmanoma labiau atspindėti Direktyvoje vartojamas sąvokas, nenukrypstant nuo pirminio Direktyvos teksto bei neišplečiant nuostatos daugiau nei numatyta originaliame Direktyvos tekste. Nors Direktyvoje nėra pateikta kliento (angl. *customer*) sąvokos apibrėžimo, ši sąvoka yra vartojama įvairiose kitose Direktyvos sąvokose ir nuostatose. Direktyvos tekste niekur nėra vartojamos draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo, nukentėjusio trečiojo asmens sąvokos nei kaip atskiri terminai, nei kaip kliento sąvokos sinonimas. Vietoje konstrukcijos „draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesus“ siūlome apsvarstyti šios konstrukcijos keitimą į trumpesnę bei tikslesnę sąvoką „klientas“;
- dėl Įstatymo projektu siūlomų 22 str. 6 dalies ir 161 str. 10 dalies pakeitimų, siekiant pašalinti iškilsiančias teises ir taikymo rizikas, jei būtų įtvirtinta siūloma formuluotė be papildančios suinteresuotojo asmens sąvokos, siekiant suformuoti nuoseklią praktiką dėl skundų nagrinėjimo rinkoje, taip pat ir užtikrinti Įstatymo ir BDAR suderinimą, siūlome Įstatyme įtvirtinti suinteresuotojo asmens sąvoką.

Prašome Finansų ministerijos atsižvelgti į pateiktas pastabas ir jas pagrindžiančius argumentus, atitinkamai pakoreguoti ir papildyti Įstatymo projektą.

Esame pasirengę dalyvauti tolesnėse diskusijose dėl Įstatymo pakeitimo projekto ir prašome įtraukti DBR ir LDBIA į būsimus Įstatymo pakeitimų pasiūlymų aptarimus ir derinimus bei kitas naujas LR finansų ministerijos iniciatyvas, susijusias su draudimo veiklos reglamentavimo klausimais ir numatomais pokyčiais.

Pagarbiai

Draudimo brokerių rūmų vardu
Direktorė
Raminta Žimkutė

Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacijos vardu
Prezidentas
Šarūnas Frolenko